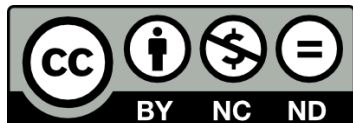

Γλώσσα του Σώματος και Λόγος: Η Συμβολή του Θεάτρου στην Εκπαιδευτική Πράξη

Ενότητα 3: Ανάπτυξη θεατρικών χαρακτήρων: «στάση» απέναντι
στη ζωή

Ευαγγελία Παπαγεωργίου
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

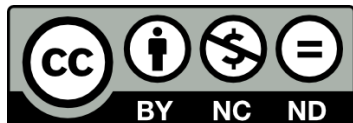
Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ανάπτυξη Θεατρικών Χαρακτήρων: «στάση» απέναντι στη ζωή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Ανάπτυξη θεατρικών χαρακτήρων: «στάση» απέναντι στη ζωή.

Σκοπός ενότητας

- Να χρησιμοποιήσουν οι φοιτητές/τριες όλο το σώμα τους για να εκφράσουν σωματικά τη «στάση» τους απέναντι στη ζωή. Όταν η σκηνή αρχίσει, οι παίκτες/τριες να σκεφτούν αυτή τη σωματική τους έκφραση σαν μια ολοκληρωτική στάση ζωής.

**Ανάπτυξη θεατρικών χαρακτήρων:
«στάση» απέναντι στη ζωή.**

«Στάση» απέναντι στη ζωή 1

- Οι φοιτητές/τριες λένε μια ατάκα που να εκφράζει μια «στάση» απέναντι στη ζωή, όπως: «η ζωή είναι ωραία», «ποτέ δεν καταφέρνω να έχω αυτό που θέλω», «δεν αρέσω σε κανέναν», «μακάρι να είχα εκείνο το φόρεμα», ή «ότι αξίζει είναι οι μικρές γλυκές στιγμές». Κάθε ένας/μία πρέπει να πει την ατάκα του/της ξανά και ξανά ώσπου να την «ενσωματώσει» καλά, δηλαδή ώσπου να την εκφράζει με όλο το σώμα. Έπειτα, κάθε φοιτητής ξεχωριστά παρουσιάζει στους υπόλοιπους τη στάση του για τη ζωή σωματικά.

«Στάση» απέναντι στη ζωή 2

- Η εμπυχώτρια υπαγορεύει σε 4-5 παίκτες έναν χώρο κι ένα σκοπό που πρέπει να έχουν κι εκείνοι/ες αρχίζουν μια σκηνή όπου κάθε χαρακτήρας κρατά τη συγκεκριμένη του «στάση» απέναντι στη ζωή, την έκφραση προσώπου και σώματος, για όλη τη διάρκεια της σκηνής. Όταν αυτοί τελειώσουν, παίζουν οι υπόλοιποι, επίσης κατά ομάδες. Πιθανά περιβάλλοντα και καταστάσεις: τελετή αποφοίτησης, φροντίδα του σπιτιού, μάθημα χορού, αγορά, γωνιά του δρόμου. Πιθανοί στόχοι: Ντύσιμο με κατάλληλα ρούχα για την τελετή αποφοίτησης, καθάρισμα των τζαμιών και πατωμάτων, πρόσκληση κάποιου σε χορό, τακτοποίηση εμπορευμάτων, αναμονή του λεωφορείου.

Σωματική ενόχληση

- Οι χαρακτήρες σκέφτονται ένα κείμενο που γνωρίζουν πολύ καλά. Πρέπει να αποφασίσουν έναν λόγο για τον οποίο πρέπει να ειπωθεί, μία δραματική κατάσταση, ένα ζήτημα ζωής και θανάτου. Εκείνος που διηγείται πρέπει επίσης να αποφασίσει να χρησιμοποιήσει μια σωματική ενόχληση που θα χρησιμέψει σαν εμπόδιο στη διήγηση. Ο σκοπός του χαρακτήρα είναι να πει το κείμενο κι όχι να λύσει το ενοχλητικό πρόβλημα. Όμως, φυσικά, κατά τη διάρκεια της διήγησης θα ασχολείται αναγκαστικά και με το πώς θα απαλλαγεί από τη σωματική ενόχληση. Το πρόβλημα ενοχλεί τον ομιλητή αλλά αυτός δε μπορεί να το αντιμετωπίσει ριζικά γιατί επείγεται να πει αυτό που ξεκίνησε να λέει. Να είστε συγκεντρωμένοι στη διήγηση της ιστορίας, να κάνετε όμως και τη σωματική ενόχληση να επηρεάζει τον τρόπο που τη διηγείστε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 1

A. Βιβλία - κείμενα (Text/books): Θεατρική αγωγή και Θεατροπαιδαγωγική

(Στα ελληνικά και μεταφρασμένα στα ελληνικά):

- Άλκηστις, Μαύρη αγελάδα, άσπρη αγελάδα, Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα, Τόπος, Αθήνα 2008.
- Αυδή, Αύρα, Μελίνα Χατζηγεωργίου, Η τέχνη του Δράματος στην Εκπαίδευση: 48 προτάσεις για εργαστήρια θεατρικής αγωγής, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2007.
- Δαφέρμος, Μανόλης, Η Πολιτισμική-ιστορική θεωρία του Vygotsky. Φιλοσοφικές-ψυχολογικές-παιδαγωγικές διαστάσεις, Ατραπός, Αθήνα 2002.
- Feldenkrais, Moshe, Ο ικανός εαυτός. Η απελευθέρωση της δυναμικής του σώματος και του νου: Ένας οδηγός για τον αυθορμητισμό, μτφ. Δημήτρης Γιαννόπουλος, Θυμάρι, Αθήνα, 1996.
- Jacques, David, Μάθηση σε ομάδες: Εγχειρίδιο για όσους συντονίζουν ομάδες ενήλικων εκπαιδευομένων, μετ. Νίκη Φίλλιπς, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
- Κατσαρίδου, Μάρθα, Η θεατροπαιδαγωγική μέθοδος. Μια πρόταση για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας σε διαπολιτισμική τάξη, Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2014.
- Κοντογιάννη, Αλκηστις, Το βιβλίο της δραματοποίησης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1998.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 2

A. Βιβλία - κείμενα (Text/books): Θεατρική αγωγή και Θεατροπαιδαγωγική

(Στα ελληνικά και μεταφρασμένα στα ελληνικά):

- Ματσαγγούρας, Ηλίας, Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση: για το καθημερινό μάθημα, το ολόημερο σχολείο και για τα περιβαλλοντικά, τα Πολιτιστικά και Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Προγράμματα, Γρηγόρης, Αθήνα, 2004.
- Χρυσαφίδης, Κ. Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία: Η εφαρμογή της μεθόδου Project στο σχολείο, Gutenberg, Αθήνα, 1994.

(Στα αγγλικά και γαλλικά):

- Boal, Augusto, Legislative Theatre: using performance to make politics, Routledge, Λονδίνο, 1998.
- Boal, Augusto, Theatre of the Oppressed, Pluto Press, Λονδίνο, 2002 [1979].
- Bolton, Gavin, Drama as Education, an argument for placing drama at the centre of the curriculum, Longman, Έσεξ, 1984.
- Cohen Cruz, Mady Shutzman, A Boal companion: dialogues on theatre and cultural politics, Routledge, Λονδίνο, 2007 [1950].
- Freire Paulo, Pedagogy of the Oppressed, Continuum, Νέα Υόρκη 2002.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 3

A. Βιβλία - κείμενα (Text/books): Θεατρική αγωγή και Θεατροπαιδαγωγική

(Στα αγγλικά και γαλλικά):

- Kupper, Petra, Robertson, Gwen, The community performance reader, Routledge, 2007.
- Needlands & Goode, Structuring Drama Work: A Handbook of Available Forms in Theatre and Drama, Cambridge University Press, Καίμπρητζ, 2000.
- Snyders, Georges, La joie à l' école, PUF, Παρίσι, 1986.
- O' Tool, John, The Process of Drama, Negotiating Arte and Meaning, Routledge, Λονδίνο 1992.
- Spolin, Viola, Improvisation for the theatre, a Handbook of Teaching and Directing Techniques, Northwestern University Press, Evanston Illinois 1969.
- Wagner, Betty Jane, Dorothy Heathcote: Drama as a Learning Medium, Heinemann, Λονδίνο, 1999.

B. Μη λεκτική επικοινωνία:

- Bruner, Jerome, Πράξεις νοήματος, επιμ. Μανώλης Τσαγκαράκης, Αλέξης Ζώτος, μτφ. Ήβη Ρόκου, Γιώργος Καλομοίρης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997 [Jerome Bruner, Acts of meaning].
- Goffman, Erving, The presentation of self in Everyday Life. Doubleday, Νέα Υόρκη, 1959.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 4

Συγγράμματα (επανάληψη):

- Κοντογιάννη, Άλκηστις, Το βιβλίο της δραματοποίησης, Πεδίο, Αθήνα, 2012 κωδικός στον Εύδοξο 12666117.
- Παπανδρέου Νικηφόρος, Περί θεάτρου, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1989, κωδικός στον Εύδοξο 17476.

Online readings

- Πηγές στο Διαδίκτυο: Baldwin, Patrice, μήνυμα της Ημέρας, 27η Νοεμβρίου 2011– Παγκόσμια Ημέρα για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, Διεθνής Οργανισμός για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (IDEA), Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, WebPage: www.TheatroEdu.gr, 21 Nov 2011.
- Ευρωπαϊκό Τμήμα Διεθνούς Οργανισμού για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (IDEA-Europe), “Αρχές και προθέσεις”, Διακήρυξη για το Θέατρο/Δράμα στην Εκπαίδευση, Αθήνα, Νοέμβριος 2010 www.TheatroEdu.gr, 21 Nov 201.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ευαγγελία Παπαγεωργίου. «Γλώσσα του Σώματος και Λόγος: Η Συμβολή του Θεάτρου στην Εκπαιδευτική Πράξη. Ανάπτυξη θεατρικών χαρακτήρων: «στάση» απέναντι στη ζωή». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS308/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

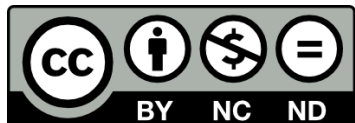
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Κερμανίδου Θεοδώρα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

